

ДОНИШГОҲИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ФАКУЛТЕТИ ФИЗИКА
КАФЕДРАИ ЭЛЕКТРОНИКАИ ФИЗИКӢ

СИЛЛАБУС (БАРНОМАИ ВАСЕӢИ КОРӢ) АЗ ФАННИ «ТЕХНИКАИ
АЛОҚА» БАРОИ ДОНИШҖӮЁНИ КУРСИ 2-ЮМИ ИХТИСОСИ 31040200-
РАДИОФИЗИКА ВА ЭЛЕКТРОНИКА

Фанни таълимӣ: Техникаи алоқа
Ихтисос: 31040200 - радиофизика ва электроника
Ҳаҷми соатҳои таълимӣ – 72 соат (3 кредит)
Лексия – 24 соат (1 кредит)
Машғулияти амалӣ (КМРО) – 24 соат (1 кредит)
КМД – 24
Курс – 2, семестри 4

ДУШАНБЕ - 2025

СИЛЛАБУС

(барномаи васеи корӣ) аз ҷониби дотсенти кафедраи электроникаи физикӣ Ғафуров О.В. аз фанни Техникаи алоқа барои донишҷӯёни курси 2-юми шуъбаи рӯзонаи ихтисоси 31040200 - радиофизика ва электроника мураттаб шудааст.

Ном ва насаби омӯзгор	Курс	2	Ҷадвали дарсҳо
н.и.ф.м., дотсент Ғафуров О.В.	семестр Шумораи кредитҳо	4 3	
Суроғай омӯзгор: ДМТ, кафедраи электроникаи физикӣ. Бинои таълимии №16 утоқи 406 Тел: 907 81 05 06	Лексия	24 с	
	КМРО	24 с	
	КМД	24 с	
	Қабули КМД	-	
	Шакли назорати чамъбастӣ	Имтиҳон	

Барномаи кории таълимӣ дар асоси Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин дар асоси Низомномаи низоми кредитии таҳсилот дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон (Қарори мушовараи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.12. 2016, №19/24) ва мазмуну мундариҷаи ҳадди ақали Барнома (Стандарт) - и давлатии таҳсилотии ихтисоси радиофизика ва электроника ки бо Қарори Мушовараи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон аз аз 28-уми декабри соли 2017, № 18/76 тасдиқ гардидааст, тартиб дода шудааст.

Дар маҷлиси кафедра, суратмаҷлиси № 6 аз «29» 09 соли 2025 тасдиқ гардидааст.

Мудири кафедра Рахматов Б.А. н.и.ф.-м., дотсент

Дар асоси қарори Шурои илмию методии факултети физика аз «25» 09 соли 2025, суратмаҷлиси № 5 баррасӣ ва барои истифода дар раванди таълим тавсия дода шудааст.

Раиси
Шурои илмию методии факултет
н.и.ф.-м., дотсент

Истамов Ф.

ФАСЛИ I: ҚИСМИ ТАШКИЛЙ-МЕТОДЙ

1.1. Барномаи кории фанни таълимӣ (силлабус) аз рӯи ихтисоси 31040200 - радиофизика ва электроника омода гардидааст.

Фанни таълимии техникаи алоқа дар нақшаҳои таълимии ихтисоси радиофизика ва электроника мақоми фанни ҳатмиро касб карда, дар ташаккулёбии донишҷӯ ҳамчун мутахассиси баландихтисос мавқеи яке аз фанҳои асосӣ (базавӣ)-ро ишғол намудааст. Ҳангоми тадриси он ба донишҷӯён маълумоти мушаххас оиди усули ҳосилнамудани КЭХ, занҷирҳои сефаза, асбобҳои барқченкунанда, транформаторҳои якфаза ва сефаза, муҳаррикҳои асинхронӣ ва синхронӣ маълумот дода мешавад ва истифодаи онҳо ҳангоми ташхис ва таҳлили схемаҳои электронӣ пешкаш карда мешаванд.

1.2. Тавсифи муҳтасари фан

Фан ба қисми фанҳои касбии барномаи асосии таълимӣ барои тайёр кардани бакалаврҳо аз рӯи ихтисоси «31040200 – радиофизика ва электроника» тааллуқ дорад ва омӯзиши он ҳатмӣ мебошад.

Ин фан ба фанҳои зерин алоқаманд аст: «Математика», «Физика», «Асосҳои электроника» «Асосҳои радиотехника», «Назарияи идорақунии автоматӣ».

1.3. Мақсад ва вазифаҳои фан

Мақсади омӯзиши фан ин:

- Васеъ гардонидани доираи фаҳмиши донишҷӯ оиди маълумоти пурра нисбат ба интиқол ва қабули ахборот, алоқаи стабилизаторҳои ҷараёни тағирёбанд, диодҳо, тиристорҳо, машинаҳои ҷараёнҳои доимӣ ва татбиқи онҳо дар технологияи мусори ҳозира.
- Инкишоф додани қобилияту маҳорати касбии донишҷӯ ҳангоми ширкат варзидан дар сӯхбату музокираҳо, семинарҳо, конференсу симпозиумҳои ба масъалаҳои гуногуни соҳаи технологияи телевизионӣ бахшидашуда.

Вазифаҳои омӯзонидани фан ин:

- - ҳосил кардани малакаи ҳисоби қабул ва интиқоли ахборот;
- - омӯзиши қонунҳои асосии техникаи алоқа;
- - маълумоти мукамал оиди ба модулятсия;
- - ҳисоби параметрҳои нақлкунии маълумот;
- - ҳосил кардани малака оиди ҳисоби тайф ва вақти сигнал ва хосиятҳои онҳо;
- - омӯзиши кори сабт таҷдид кардан бо суръатҳои гуногугун;

1.4. Пререквизитҳо: (алоқамандии фанни таълимӣ бо фанҳои аз ҷониби донишҷӯ азхудкардашуда): фанҳои дар давраи таҳсил дар муассисаи таълимии таҳсилоти умумии миёна азхудкардаи донишҷӯ: химия, физика, математика, асосҳои информатика.

1.5. Постреквизитҳо: (алоқамандии фанни таълимӣ бо фанҳое, ки донишҷӯ онҳоро дар баробари азхудкунии фанни асосҳои телевизион ва пас аз худ намудани он дар давоми таҳсил аз худ менамояд): асосҳои телевизион, электр ва магнитизм, асбобҳои нимноқилий, асосҳои радиотехника, вакоити радиошунавӣ, интиқоли радиомавҷҳо ва соҳти антеннаҳо ва файра.

1.6. Талаботҳои асосӣ доир ба қисматҳои фан ва омӯзиши он:

1.6.1. Талабот нисбат ба сатҳи азхудкунии фан (салоҳиятҳои касбӣ).

Дар натицаи омӯзиши фан донишҷӯ бояд:

а) донад:

- мазмун, моҳият, хусусият ва вазифаҳои фанни техникаи алоқа;
- асосҳои назариявии пайдоиши сигнал ва дар амал татбиқ намудани онҳо;

б) тавонад:

- қобилияти аз худ намудани мустақилона усулҳои нави таҳқиқот, инкишофи касбияти илмӣ ва амалии фаъолияти касбии худ;
- қобилияти мустақилона аз худ намудан ва дар амал истифода намудани донишҳо ва малакаҳои нав;
- қобилияти таҳлил ва истифода намудани сарчашмаҳои гуногун оид ба электроникаи физики;

в) дар амал татбиқ карда тавонад:

- омодасозии схемаҳои электронӣ дар асоси асбобҳои алоқа;
- ба даст овардани характеристикаҳои сигнали даромад ва баромад дар омодасозии схемаҳои электронӣ дар асоси интиқол ва қабули ахборот;

Вобаста ба мавзӯъ ё аудитория ҳангоми омӯзиши фан дар баробари машғулиятҳои лексионии анъанавӣ, аз навъҳои гуногуни фаъоли таълими масъалаҳои назариявӣ, чун лексияи проблемавӣ, лексияи академӣ, лексия-мубоҳиса, лексия бо таваққуфҳо (истҳо, паузаҳо), лексияи маҷмӯӣ (комплексӣ) амсоли он низ истифода карда мешавад.

Шаклҳо – лексия, дарсҳои амалии аудиторӣ, омодасозии маърӯзаҳо ба конфронтс, кори мустақилонаи ҷорӣ, ичро намудани ҳалли супоришҳои шартӣ вобаста ба ҳар як мавзӯъ, ичрои корҳои мустақилона, навиштани мазмуни муҳтасар (конспект).

Усулҳо – ҳалли супоришҳо, омодасозии маърӯзаҳо, ичрои корҳои мустақилона, мубоҳисаҳо, бозиҳои корӣ, қабули тест ва монанди инҳо.

Ҳангоми гузаронидани дарсҳои амалий истифодабарии маҷмӯӣ дар ихтиёрдоштаи техникаи электронӣ тавсия дода мешавад: таҳтай электронӣ, компьютерҳои фардӣ, таҷҳизоти проексионӣ. Маводҳои асосии шарҳдиҳанда (тарҳҳо, нақшаҳо, ҷадвалҳо, графикҳо) барои истифодабарии мувоғиқ (намоишҳо, дисқҳо) бояд пешакӣ омода карда шаванд. Муайян намудани шумораи нашри хучҷатҳои воқеӣ (қонун, қарор, фармон, оиннома, низомнома, стратегияҳо, концепсияҳо, барномаҳои давлатӣ ва ғ.) ба манфиати кор аст, зоро онҳоро дар як вақт ҳамаи донишҷӯён дар синҳона истифода мебаранд. Ҳангоми дар дарсҳои амалий гузаронидани пурсиш истифода тестҳо ба манфиати кор мебошад.

Нақшай тақвимӣ-мавзӯи фанни таълимии «электроникаи басомадҳои фавқулбаланд»

Миқдори умумии кредитҳо 3 (72 соат)

Машғулиятҳои аудитории лексионӣ-назариявӣ – (24 соат)

Машғулиятҳои аудитории лабораторӣ – (24 соат)

2.2. Нақшай умумии тақвимии мавзӯҳои фанни таълимӣ
Мундариҷаи фан

№	Ҳафтга	Номгӯи мавзӯҳо ва фаслҳо	Дарсҳои аудиторӣ		КМД	Ҳамагӣ	Адабиёт
			Лексия	КМРО (лабора-			
1.	I	Мавзӯи 1 Маълумоти умумӣ дар бораи фан. Схемаҳои алоқа.	1,5	1,5	1,5	4,5	A6. [с. 10-13]; И6. [с. 14-16]; И7. [с. 87-91]
2.	II	Мавзӯи 2. Нахи оптикийӣ хати алоқа.	1,5	1,5	1,5	4,5	A6. [с. 10-13]; И6. [с. 14-16]; И7. [с. 87-91]
3.	III	Мавзӯи 3. Хатҳои алоқаи нахи оптикийӣ ҳамчун концепсия	1,5	1,5	1,5	4,5	A6. [29-39]; А5. [44+82]; И6.[с. 25-31]
4.	IV	Мавзӯи 4. Тассавуроти тай-фии сигнал	1,5	1,5	1,5	4,5	A6. [66-78]; И6.[с. 7-14]; И7. [с. 19-26]
5.	V	Мавзӯи 5. Тассавуроти вақтӣ сигнал. Функцияи бефосилаи вақт ва ҳисоби он	1,5	1,5	1,5	4,5	A6. [141+145]; А1. [с. 108-109]; И6.[с. 79-82]
6.	VI	Мавзӯи 6 Характеристикаи асосии сигнал ва каналҳои алоқа.	1,5	1,5	1,5	4,5	A1. [с. 109-117]; И6.[с. 91-92]; И7. И7.[с. 140-144]
7.	VII	Мавзӯи 7. Модулятсия. Параметрҳои барандагони сигнал..	1,5	1,5	1,5	4,5	A6. [145-150]; А1. [с. 117-122]; И7.[с. 140-144]
8.	VII I	Мавзӯи 8. Кодиронидан. Кодиронидани оптимали	1,5	1,5	1,5	4,5	A1. [с. 129-131]; И6.[с. 179-183]
9.	IX	Мавзӯи 9. Сигнал ҳамчун раванди ногаҳони. Микдори аҳборот	1,5	1,5	1,5	4,5	A1. [с. 139-143]; И6.[с. 183-188]
10.	X	Мавзӯи 10. Халалрасонҳои радиоалоқа.	1,5	1,5	1,5	4,5	A1. [с. 173-180]; И6.[с. 208-212]; И7. [с. 152-173]
11.	XI	Мавзӯи 11. Халалрасонҳои радиоканалҳои ҳамсоя.	1,5	1,5	1,5	4,5	A1. [с. 163-170]; И6.[с. 200-203]; И7. [с. 152-173]
12.	XII	Мавзӯи 12. Халалрасонҳои саноати, атмосфери, кайҳони ва флюктуатсиони	1,5	1,5	1,5	4,5	A4.[с. 156-158]; А8. [с. 210-219]; И6.[с. 212-233]
13.	XII	Мавзӯи 13. Симҳои коаксиалий ва мавҷбарҳо.	1,5	1,5	1,5	4,5	A8. [с. 221-234]; И6.[с. 239-253]
14.	XI	Мавзӯи 14 Модулятсияи ам-	1,5	1,5	1,5	4,5	A8. [с. 239-267];И7.

	V	плитуди –импулсī.					[c. 277-290]
15.	XV	Мавзуи 15. Халалрасонҳои кайҳони ва флуктуатсиони	1,5	1,5	1,5	4,5	A1.[c. 312-315]; A2. [c. 529-531]; И7. [c. 295-299]
16.	XV I	Мавзуи 16. Интихоби намудҳои модулятсия	1,5	1,5	1,5	4,5	A9. [c. 5-38]; A10. [145-179]; И6. [c. 295-299]
Ҳамагӣ			24	24	24	72	

2.3. МУНДАРИҶАИ МАВЗУҲО ВА ФАСЛҲОИ ҶУДОГОНАИ ФАННИ ТАЪЛИМИЙ

Маълумоти умумӣ дар бораи фан. Схемаҳои алоқа. Намудҳои маълумот. Тассавуроти тайфии сигнал. Тассавуроти вақтии сигнал. Функцияи бефосилаи вакт ва ҳисоби он. Теоремаи Котелников. Характеристикаи асосии сигнал. Канали алоқа. Тақвиятдҳи ё сустшавии сигнал. Модулятсия. Сабт ва таҷдид босуръатҳои гуногун. Кодгузори. Модулятсияи амплитуди-импулси. Модулятсияи импулси ба давомноки. Модулятсияи басомади-импулси. Модулятсияи фазагӣ-импулси. Кодиронидан. Коди ФЕНО. Коди БОДЭ. Коде МОРЗЕ. Кодиронидани оптимальӣ. Сигнал ҳамчун равандӣ ногаҳони. Микдори аҳборот. Халалрасонҳои алоқа. Халалрасонҳои оддитивӣ. Халалрасонҳои эквивалентӣ. Халалрасонҳоисаноатӣ. Халалрасонҳоиатмосферӣ Халалрасонҳои кайҳонӣ. Халалрасонҳои флуктуатсионӣ. Халалрасонҳои ҳароратӣ. Тавоноии миёнаи флуктуатсионӣ. Кимити миёнаи тавоноии халалрасонҳо дар алоқа. Коэффиценти пахшкунии халалрасонҳо. Детекторонӣ. Мавҷҳои мутавасеъ. Нахи оптикаи алоқа. Элементҳои асосии нахи оптикаи хати алоқа. Световод, принципи ва хосияти он. Хати алоқа дар барандаҳои симметри. Дастроҳи қабулу интиқоли каналҳои алоқаи лазерӣ. Модулятор ба хати алоқаи оптикаӣ.

2.4. МУНДАРИҶАИ КОРИ МУСТАҚИЛОНАИ ДОНИШҖӯ

Кори мустақилонаи донишҷӯ - ҳамчун амали донишҷӯ дар ҷодаи мустақилона азҳуд намудани барномаи таълими фан аз рӯи мавзузҳо ва супоришҳои пешбинишуда ба шумор рафта, аз ҷониби муассисаи таҳсилоти олии касбӣ (кафедра) бо адабиёти таълимию методӣ ва дастурҳо пурра таъмин гардонида мешавад. Кори мустақилонаи донишҷӯ дар шароити татбиқи низоми кредитии таҳсилот дар ду шакл иҷро карда мешавад:

- кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор (КМРО);
- кори мустақилонаи донишҷӯ (КМД).

МУНДАРИҶАИ КМРО

Машғулияти амалий яке аз шаклҳои фаъолияти таълими донишҷӯён ба шумор рафта, алоқамандии мантиқиро бо таълими назариявӣ, ба самти амалия равон соҳтани фанҳои таълими алоҳида ва тайёрии пурраи донишҷӯёнро ҳамчун мутахассис таъмин менамояд. Дар машғулияти амалий донишҷӯён коида ва усулҳои истифодабарии амалии донишҳои ба таври назариявӣ аз фанни таълими азҳуднамударо омӯхта, маҳорат ва малакаи ҳалли масъалаҳои мушаххасро дар асоси маълумоти илмии гирифтаашон дар худ ташаккул медиҳанд.

Мақсад аз гузаронидани КМРО ташаккул додани қобилияти даркунӣ, ба таври эҷодӣ ва мустақилона фикр рондани донишҷӯён буда, дар рафти он

мустаҳкамкунӣ, васеъгардонӣ ва шарҳи донишҳои ба таври назариявӣ гирифта ба амал меояд, ки бояд ба ташаккул ёфтани салоҳиятҳои касбии донишҷӯён мусоидат кунад.

Кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор - дар шакли супоришҳои тестӣ, реферат, маҷмӯи вазифаҳои хонагӣ, эссе, муаррифӣ (презентатсия)-и маводи ҷамъоварда, дифои кор (лоиҳа)-ҳои

курсӣ, ҳисбот оид ба таҷрибаомӯзӣ ва гайра ичро гардида, аз тарафи омӯзгор баҳогузорӣ мешавад.

Ҳафта	Мавзӯ №	Мундариҷаи машғулиятҳои амалӣ (КМРО)
I	Омузиши интиҳоби васоити интиқол ва қабули радиомавҷҳо.	Кори лаборатории №1. Шиносои бо интиҳоби васоити интиқол ва қабули радиомавҷҳо.
II- III	Ҳатҳои коаксиалий.	Супоридан, ичро ва ҳисобукитоби кимматҳои гирифташуда аз кори лабораторӣ.
IV	Ҳалли масъалаҳо	Ҳал намудани масъалаҳо оиди мавзӯъ
V	Омузиши соҳаи гузаронандагии кабели коаксиалии хати алоқа.	Кори лаборатории №2. Шиносои бо соҳт, схемаи пайваст, тарзи кор ва характеристикаҳои асосии соҳаи гузаронандагии кабели коаксиалии хати алоқа.
VI- VII	Модули ШИМ	Супоридан, ичро ва ҳисобукитоби кимматҳои гирифташуда аз кори лабораторӣ.
VIII	Ҳалли масъалаҳо	Ҳал намудани масъалаҳо оиди мавзӯъ
IX	Омузиши соҳаи гузаронандагии нахи оптикаи хати алоқа.	Кори лаборатории №3. Омӯзиши соҳтор ва усули кори нахи оптикаи хати алоқа
X- XI	Озмоиши нахи оптикаи хати алоқа.	Супоридан, ичро ва ҳисобукитоби кимматҳои гирифташуда аз кори лабораторӣ.
XII	Ҳалли масъалаҳо	Ҳал намудани масъалаҳо оиди мавзӯъ
XIII	Ченкуни дар хати коаксиалии нақлкуни ва усулҳои мутобиқкунӣ.	Кори лаборатории №4. Шиносои бо соҳт, тарзи кор ва омузиши вассоити қабулу интиқол ва усулҳои мутобиқкунӣ.
XIV- XV	Озмоиши модулятор дар БФБ	Супоридан, ичро ва ҳисобукитоби кимматҳои гирифташуда аз кори лабораторӣ.
XVI	Ҳалли масъалаҳо	Ҳал намудани масъалаҳо оиди мавзӯъ

2.5. Шарҳи муҳтасари супоришҳо барои кори мустақилонаи донишҷӯ (КМД)

Корҳои мустақилонаи донишҷӯ (КМД) тарзи фаъол ва мақсадноки аз худ намудани дониш, ташаккул додани малака ва маҳорати сермаҳсули эҷодии ӯ бе иштироки фаъоли омӯзгор дар ин раванд мебошад. Тамоми навъҳои корҳои мустақилонаи донишҷӯ ҳатмӣ ва назоратшаванда мебошанд. Корҳои мустақилонаи донишҷӯ омода гардидани донишҷӯро ба машғулиятҳои дарсии ҷорӣ таъмин менамоянд. Натиҷаи ичрои корҳои мустақилонаи донишҷӯ дар фаъолона ширкат варзидан ҳангоми баргузор шудани машғулиятҳои аудитории лексионӣ-назариявӣ ва амалӣ, семинарҳо, корҳои лабораторӣ ва супурдани тестҳо ва дигар шаклҳо ифода мегардад. Баҳои дар натиҷаи ичрои корҳои мустақилона бадастовардаи

денишчүйн барои баҳои чамъбастии азхудкуни фанҳои таълимӣ аз ҷониби онҳо асос мегардад. Чамъбости натиҷа ва баҳодиҳӣ ба корҳои мустақилонаи денишчӯй муттасил, давра ба давра дар ҳузури тамоми денишчӯёни гурӯҳи академӣ амалӣ гардонид мешавад. Натиҷаҳои бадастовардаи денишчӯй оид ба корҳои мустақилона ҳангоми гузаронидани атtestатсияи чамъбастӣ аз рӯи фанни таълимӣ ба эътибор гирифта мешаванд.

Тарзҳои иҷро намудани корҳои мустақилонаи денишчӯй дар асоси барномаҳои таълимии фанни муқаррар карда мешавад:

(КМД)

Номгӯи мавзухои дарсӣ	Супориш	Муҳлати супоридан	Ҳаҷм ва тартиби ба-расмиятдарории корҳо
Мавзӯи 1 Намудҳои маълумот.	тарзи фаъол ва мақсаднок аз худ намудани мавзузъ	Хафт ай 1, 2	Ҳаҷми супориш муво- фики қобилияти до- нишчӯй. Супоридани маърузаи хаттӣ ва ҷавоб додан ба са- волҳо
Мавзӯи 2. Намудҳои алоқа	тарзи фаъол ва мақсаднок аз худ намудани мавзузъ	Хафт ай 3, 4	Ҳаҷми супориш муво- фики қобилияти до- нишчӯй. Супоридани маърузаи хаттӣ ва ҷавоб додан ба са- волҳо
Мавзуи 3. Схемаи алоқа.	тарзи фаъол ва мақсаднок аз худ намудани мавзузъ	Хафт ай 5, 6	Ҳаҷми супориш муво- фики қобилияти до- нишчӯй. Супоридани маърузаи хаттӣ ва ҷавоб додан ба са- волҳо
Мавзӯи 4 Канали алоқа	тарзи фаъол ва мақсаднок аз худ намудани мавзузъ	Хафт ай 7, 8	Ҳаҷми супориш муво- фики қобилияти до- нишчӯй. Супоридани маърузаи хаттӣ ва ҷавоб додан ба са- волҳо
Мавзӯи 5. Микдори ахборӣ	тарзи фаъол ва мақсаднок аз худ намудани мавзузъ	Хафт ай 9, 10	Ҳаҷми супориш муво- фики қобилияти до- нишчӯй. Супоридани маърузаи хаттӣ ва ҷавоб додан ба са- волҳо
Мавзуи 12 Нахи оптикаи алоқа	тарзи фаъол ва мақсаднок аз худ намудани мавзузъ	Хафт ай 11, 12	Ҳаҷми супориш муво- фики қобилияти до- нишчӯй. Супоридани маърузаи хаттӣ ва ҷавоб додан ба са- волҳо

Мавзуи 13 Хати алоқадар барандагонӣ коаксионали	тарзи фаъол ва мақсаднок аз худ намудани мавзуъ	Хафт ай 13	Ҳачми супориш муво- фиқи қобилияти до- нишҷӯ. Супоридани маърузаи хаттӣ ва ҷавоб додан ба са- волҳо
Мавзуи 14 Хати алоқадар барандагонӣ симметрий	тарзи фаъол ва мақсаднок аз худ намудани мавзуъ	Хафт ай 14	Ҳачми супориш муво- фиқи қобилияти до- нишҷӯ. Супоридани маърузаи хаттӣ ва ҷавоб додан ба са- волҳо
Мавзуи 15 Хати алоқадар барандагонӣ мавчи печон.	тарзи фаъол ва мақсаднок аз худ намудани мавзуъ	Хафт ай 15	Ҳачми супориш муво- фиқи қобилияти до- нишҷӯ. Супоридани маърузаи хаттӣ ва ҷавоб додан ба са- волҳо
Мавзуи 15. Таъминоти алоқа дар муассисаҳои саноатӣ ва ҳоҷагии ҳалқ	тарзи фаъол ва мақсаднок аз худ намудани мавзуъ	Хафт ай 16	Ҳачми супориш муво- фиқи қобилияти до- нишҷӯ. Супоридани маърузаи хаттӣ ва ҷавоб додан ба са- волҳо

ФАСЛИ III: СИЁСАТ ВА РАВАНДИ БАҲОГУЗОРӢ

Баҳо мувофиқи Низомномаи амалкунанда оид ба низоми кредитии таълим гузошта мешавад. Ҳар ҳафта назорати ҷорӣ аз болои иштироки донишҷӯён дар дарсҳои лексионӣ ва амалӣ, фаъолнокӣ дар КМРО, ичрои вазифаҳои хаттии хонагӣ ва супоришҳо барои КМД барпо мегардад. Дар охири семестр имтиҳони ҷамъбастӣ дар шаклҳои гуногун(тестӣ, шифоҳӣ, хаттӣ ва ғ.) гузаронида мешавад.

Шумо дар охири нимсола баҳои ҷамъбастии умумиро соҳиб мегардед, ки он нишондиҳандай натиҷаҳои қӯшишҳоятон дар муддати нимсола мебошад. Баҳои ҷамъбастӣ дар асоси ҷадвали баҳогузорӣ, ки аз ҷониби Шурои олимони донишгоҳмуайян шудааст, гузошта мешавад.

Фаъолияти академии донишҷӯ дар ҳар як давр (ҳар ҳафта: $2,5 + 6 + 4 = 12,5$ ҳол).

Аз ҷумла: 4 ҳол – барои фаъолнокӣ дар машғулиятҳо лексионӣ;

6 ҳол – барои корҳоиҷрошудадоир ба КМРО (семинар, амалӣва ғ.);

2,5 ҳол – барои ичрои кори мустақилона (КМД).

Муайян намудани рейтинги донишҷӯ дар аттестатсияи ҷамъбастӣ, имтиҳони фанни таълимӣ низ дар асоси талаботи низоми холдиҳӣ-рейтингии ECTS ба амал оварда мешавад.

Аттестатсияи ҷамъбастӣ, имтиҳон доир ба фанни таълимӣ дар шакли тестӣ ё шифоҳӣ қабул ва гузаронида мешавад. Ҳачми саволномаи тестӣ дар аттестатсияи ҷамъбастӣ, имтиҳонӣ фанни таълимӣ ба 25 савол баробар аст. Барои фанҳои таълимии равияҳои илмҳои дақиқ аз ин камтар иҷозат дода мешавад.

Ба ҳар як чавоби дуруст – 4 хол муқаррар карда шудааст. Агар тест аз 25 савол камтар бошад, холи муқараргашта бояд ба 100 баробар карда шавад.

Холҳои дар рафти қабули аттестатсияи чамъбастӣ, имтиҳони фанни таълимӣ бадастовардаи донишҷӯ ҳамчун чамъи холҳои санчиши тестӣ дониста шудааст. Холҳои рейтингии дар аттестатсияи чамъбастӣ, имтиҳони фанни таълимӣ бадастовардаи донишҷӯ ба холҳои дар давоми семестр азхудкардаи ӯ илова карда мешаванд.

Баҳое, ки доир ба фан гузошта мешавад, чамъи холҳои дар давоми ҳафтаҳо бадастовардашуда ва натиҷаи имтиҳоноти чамъбастӣ мебошад. Холҳо ба таври зер таксим карда мешаванд:

№	НАМУДИ НАЗОРАТ	ҲАФТАҲО ВА МИҚДОРИ ҲАДДИ АҚҚАЛИ ХОЛҲО																ИЧ	Σ холҳо
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		
1	Барои фаъолнокӣ дар машгулиятҳо лексионӣ	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	64	
2	Барои-корҳоиҷро-шудадоирба КМРО (семинар, амалийва ғ.)	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	96	
3	Барои-корҳоиҷро-шудадоирба КМД	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	40	
4	Дар ҳафта	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	200	
5	Ҳамагӣ дар маҷмӯъ																100	300	

Баҳои чамъбастӣ доир ба фан тибқи формулаи зер ҳисоб карда мешавад:

$$ИЧ = \left[\frac{(ИФ_1 + ИФ_2)}{2} \right] \cdot 0,5 + ИЧ \cdot 0,5$$

Ифодаи ҳуруфӣ ва аддии баҳои донишҷӯ

Ифодаи ҳуруфии баҳо	Ифодаиададии баҳо	Холи чавобҳоидуруст	Ифодаианҷанавии баҳо
A	4,0	$95 \leq A \leq 100$	Аъло
A -	3,67	$90 \leq A < 95$	
B +	3,33	$85 \leq B + < 90$	Хуб
B	3,0	$80 \leq B < 85$	
B -	2,67	$75 \leq B - < 80$	

$C +$	2,33	$70 \leq C + < 75$	Қаноатбахш
C	2,0	$65 \leq C < 70$	
$C -$	1,67	$60 \leq C - < 65$	
$D +$	1,33	$55 \leq D + < 60$	
D	1,0	$50 \leq D < 55$	Файриқаноатбахш
F_x	0	$45 \leq F_x < 50$	
F	0	$0 \leq F < 45$	

Эзоҳ: F_x - баҳои гайриқаноатбахшест, ки ба донишҷӯ ҳуқуки дар омӯзиши тақрории фан иштирок накарда, дар триместр (сессияи иловагӣ) бе пардоҳти маблаг супоридани имтиҳони фанни мазкурро медиҳад.

Сару либоси тавсиявӣ ва иштироки донишҷӯён дар тамоми машгулиятҳои дарсӣ (лексионӣ, семинарӣ, лабараторӣ ва ғ.) ҳатмӣ мебошад. Ба дарсҳо омадан худ аз худ зиёдшавии холҳоро намефаҳмонад, яъне иштироки фаъоли донишҷӯ ба дарсҳо зарур аст. Ҳангоми роҳ додан ба дарсшиканӣ ва ё сари вақт ичро накардани супоришҳои аз ҷониби омӯзгор муқарраршуда донишҷӯ тавассути холҳои муайян ҷарима карда мешавад.

Фаъолнокӣ дар дарсҳои аудиторӣ ва КМРО ҳатмӣ буда, яке аз ташкилдиҳандагони холи ҷамъбастии донишҷӯ мебошад. Талаботи ҳатмии фан тайёрӣ ба ҳар як дарс мебошад. Зоро натиҷаи аз рӯи машгулиятҳои аудитории амалӣ бадастовардаи донишҷӯ, холҳои дар давоми баргузор гардидан машгулиятҳои дарсии ҷорӣ бадастовардаи ӯро ташкил медиҳанд. Донишҷӯ дар натиҷаи азхудкунии фанни таълимӣ дар машгулиятҳои аудиторӣ, иштирок ва фаъолнокӣ – 64 хол, корҳои мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор (семинарӣ, амалӣ ва ғ.) – 96 хол ва барои КМД 40 холи имконпазирро дар ҳар як давраи академӣ ба даст орад.

Вазифаи ҳаттии ҳонагӣ ичрои корҳои мустақилона ва навиштани кори мустақилона (иншо) вобаста ба мавзӯи додашуда мебошад. Ичрои рефератҳо барои тамоми донишҷӯён ҳатмист. Меъёрҳои баҳогузории кори ҳаттӣ: пуррагии мундариҷа, андоза, мантиқи баён, доштани таҳлили ва хулосаҳо, саривақт супоридан.

Назорати марҳилавӣ ҳамаи мавзухои лексионӣ, вазифаҳои ҳонагӣ ва маводҳо барои ҳондан, ки дар муддати он баррасӣ гардидааст, дарбар мегирад ва дар шакли тестҳо ва баҳсу мунозираҳо вобаста ба мавзухои омӯхташуда амалӣ гардонида мешавад.

Имтиҳони фосилавӣ - шакли назоратест, ки бо мақсади муайян намудани дараҷаи азхудкунии барномаи фанни таълимӣ аз ҷониби донишҷӯён дар давоми ҳар як даври академӣ ду маротиба гузаронида мешавад. Имтиҳони фосилавӣ аз ҷониби омӯзгорони фаннӣ дар марказҳои тестии донишгоҳ ба таври тестӣ гузаронида мешавад.

Имтиҳони ҷамъбастӣ (финалӣ) дар шакли шифоҳӣ ё ҳаттӣ баргузор мегардад ва шаклҳои гуногуни супоришҳоро дарбар мегирад: саволҳои кушода, ҳалли мисолу масъалаҳо. Меъёри гузоштани баҳои имтиҳонӣ: пуррагӣ ва дурустии ҷавобҳо, мантиқ ва тарзи баён.

ФАСЛИ IV: ТАЪМИНОТИ ТАЪЛИМИЙ-МЕТОДИИ ФАН

4.1. Рўйхатимаводҳои таълимӣ-методие, ки аз тарафи устоди кафедра омода шудааст:

4.2. Рўйхати адабиёти тавсияшаванда

4.2.1. Адабиёти асосӣ

- А1. Харкевич А.А .Очерки общей теории связи.Радио и связь, 2000. -202 с.
- А2. Костиков Ю.В. Техника связи. ., Энергоатомиздат. Ленинград, 1990. – 342с.
- А3.Родина О.В. Ҳатҳои алоқаи нахи оптикӣ / О.В. Ватан - М .: Телефони боварӣ, 2009.-400с.
- А4. Справочник по радиоэлектронике. Под общей ред. А.А. Куликовского. Изд-во «Энергия» т.2. 2000, 536с.
- А5. Жеребцов И.П. Основы электроники. – 5-е изд., Энергоатомиздат. Ленинград, 1989. – 352с.
- А6. Загоровский К.О. 200 схем на транзисторах в связи. М., “Энергия”, 1969. 56с.
- А7. В.М. Основы электроники: Учеб. Пособие для техникумов. – М.: Энергоиздат, 1982. – 352с. Харченко.
- А8. Китаев В.Е. электротехника с основами промышленной электроники. Учеб. Пособие проф. –техн. Училищ. – М.: Высш. Школа, 1980. – 254с
- А9. Электродинамический расчет характеристик излучения полосковых антенн. Б.А. Панченко, С.Т.Князев и др. –М.:Радио и связь, 2002.-253 с.
- А10. Устройства СВЧ и антенны. Д.И.Воскресенский, В.И. Степаненко и др. – М.:Радиотехника, 2003.-629с.
- А11. Генерация широкополосных хаотических СВЧ сигналов. Трубецков Д.И., Храмов А.Е. М.:Физматлит, 2004.
- А12. Банков С.Е., Курушин А.А., Разевиг В.Д. Анализ и оптимизация трехмерных СВЧ структур с помощью HFSS. Под редакцией проф.Банкова С.Е. –М.:СОЛОН-Пресс, 2004.
- .

4.2.2. Адабиёти иловагӣ

И1. Иньков Ю.М. Электротехника и электроника: Учебник для студентов учреждений среднего профессионального образования / Б.И. Петленко, Ю.М. Иньков, А.В. Крашенинников. - М.: ИЦ Академия, 2013. - 368 с.

И2. Колистратов М.В. Электротехника и электроника: электротехника на оборудовании National Instruments: Лабораторный практикум / М.В. Колистратов, Л.А. Шапошникова; Под ред. Л.А. Шамаро. - М.: ИД МИСиС, 2016. - 79 с.

И3. Кузовкин В.А. Электротехника и электроника: Учебник для бакалавров / В.А. Кузовкин, В.В. Филатов. - М.: Юрайт, 2016. - 431 с.

И4. Лоторейчук, Е.А. Теоретические основы электротехники.: Учебник / Е.А. Лоторейчук. - М.: ИД ФОРУМ, НИЦ ИНФРА-М, 2016. - 320 с.

И5. Миловзоров О.В. Электроника: Учебник для бакалавров / О.В. Миловзоров, И.Г. Панков. - М.: Юрайт, 2017. - 407 с.

И6. Морозов А.Г. Электротехника, электроника и импульсная техника: Учебник для студентов учреждений среднего профессионального образования / А.Г. Морозов. - М.: Высш. школа, 1987. - 443 с.

И7. Немцов М.В. Электротехника и электроника: Учебник для студ. образоват. учреждений сред. проф. образования / М.В. Немцов, М.Л. Немцова. - М.: ИЦ Академия, 2017. - 480 с.